

3. Jyrhämä, R., & Maaranen, K. (2012). Research-Orientation in a Teacher's Work. In: H. Niemi, A. Toom, & A. Kallioniemi (Eds.), *Miracle of Education: The Principles and Practices of Teaching and Learning in Finnish Schools* (pp. 97–112). Rotterdam: Sense Publishers.
4. Rajakaltio, H. (2014). Towards Renewing School: The Action Model of the School Development – Integrating In-Service-Training and the Development Process. *Reports and 2014:9*.
5. Sahlberg, P. (2015). *Finnish Lessons: What Can the World Learn from Educational Change in Finland*. New York: Columbia University.
6. Salminen, J., & Annevirta, T. (2016). Curriculum and Teachers' Pedagogical Thinking When Planning for Teaching. *European Journal of Curriculum Studies*, 3(1), pp. 387–406.
7. Vitikka, E. (2009). Opetussuunnitelman mallin jäsenys. Sisältö ja pedagogiikkakokonaisuuden rakentajana [Structuring Curriculum Design: Content and Pedagogy Constructing the Whole]. Helsingin yliopisto. Väitöskirja. Helsinki: Suomen kasvatustieteellinen seuran.

Лілік О.О.,

*докторка педагогічних наук, доцентка кафедри
української мови і літератури Національного
університету "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка*

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВОГО СТОРІТЕЛІНГУ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

В умовах пандемії спостерігається активне розроблення нових методів і технологій навчання, а також оновлення традиційних із урахуванням процесів тотальної комп'ютеризації та інформатизації. Це стосується зокрема і системи

вищої педагогічної освіти, у межах якої викладачі змушені шукати шляхи для активізації й оптимізації освітньої діяльності майбутніх учителів. Одним із методів, що сприятиме зазначеним процесам, на нашу думку, є цифровий сторітелінг. Сторітелінг (з англ. story – історія, telling – розповідати, тобто «сторітелінг» – це «мистецтво розповідати історії») – технологія створення історії та передавання за її допомогою необхідної інформації з метою впливу на емоційну, мотиваційну, когнітивну сфери слухача [3]. Варто зазначити, що цифровий сторітелінг є відносно новим феноменом, який дозволяє використати освітній потенціал онлайн-інструментів і мережі інтернет. Н. Гич стверджує, що цей метод дасть змогу сформувати інформаційно-комунікативні навички роботи з мережею Інтернет, оскільки це не лише усна розповідь, вона може бути цифровою та містити певну графіку, текст, відео- чи аудіосупровід тощо [1, с. 189]. О. Подліняєва вважає, що цифрова розповідь – це метод електронної комунікації, що ґрунтується на організації мультимедійного контенту навколо однієї історії [2].

Проблему застосування сторітелінгу в різних сферах суспільного життя вивчали зарубіжні (Д. Армстронг, Д. Кемпбелл, Дж. Хартлі, К. Маквільям) й українські (Н. Авраменко, О. Герасименко, Г. Гич, О. Подліняєва) вчені. Ідея використання цього методу в освіті базується на переконанні, що розповіді мотивують, стимулюють інтерес і приносять задоволення як автору, так і слухачам, а отже, сприяють формуванню позитивного ставлення до навчального предмета. Окрім того, спільне прослуховування історій згуртовує студентів, оскільки сприяє набуттю ними загального соціального досвіду, осмисленню певного матеріалу на основі переживання певних емоцій (співчуття, радості, печалі, хвилювання), що впливає на емоційний розвиток молоді. Створення і прослуховування розповідей сприяє активізації лексичного запасу майбутніх учителів, збагаченню їхнього мовлення за рахунок уведення нових мовних одиниць, формуванню вміння будувати логічний зв'язний текст із

використанням різноманітних синтаксичних конструкцій, уміння підбирати лексеми, що адекватно передають думку, правильно інтонувати речення, уникати калькованих і просторічних висловів тощо. Водночас, цифровий формат сторітелінгу дасть змогу подолати хвилювання, боязнь публічного виступу перед аудиторією, сприятиме формуванню упевненості у власних силах.

На думку вчених [2; 3], створення цифрової розповіді має базуватися на низці принципів, як-от: емоційності (наявність у майбутніх учителів емоційної реакції на завдання), активності (студенти є активними учасниками освітнього процесу, відчувають відповідальність за свою роботу), дуальності (продуктивне співробітництво викладача і студентів, взаємна довіра), доцільності (відповідність завдань темі й меті заняття), інформаційності (презентація відповідної інформації за допомогою різних способів).

Викладач має подбати про жанрове різноманіття створених студентами історій: це можуть бути казки, детективні історії, фантастичні оповідання, повчальні притчі або байки. Дослідники наголошують, що обов'язковими для такої історії є сюжет, образ-персонаж та інтрига [3]. Персонаж має бути якомога ближчим до аудиторії, інакше слухачі не будуть співпереживати йому, не зможуть ототожнити його із собою. Наприклад, на заняттях із педагогіки, педагогічної майстерності, методики виховної роботи можна створювати історії, пов'язані з майбутньою професією, життям сучасних дітей і їхніх батьків, ситуаціями в педагогічному колективі. У межах курсу «Дитяча література» доцільно створювати історії на основі прочитаних художніх творів, а також творів суміжних мистецтв, що виникли на їхній основі. У контексті навчальних курсів соціології, політології сторітелінг дає змогу продукувати тексти для осмислення ситуацій із життя соціуму. Варто пам'ятати, що інтрига в такій розповіді дасть змогу утримувати увагу слухачів, змусить їх дослухати історію до кінця. Сюжет має бути класичним, тобто складатися із зав'язки, розвитку дії,

кульмінації й розв'язки. Важливо, щоб ця історія була обмежена в часі, оскільки майбутні вчителі можуть втратити інтерес до розповіді.

Цифровий сторітелінг передбачає використання різних онлайн інструментів, електронних програм і застосунків, наприклад, С. Ідлер рекомендує застосовувати такі сервіси, як Pixton, Chogger і ToonDoo, Narrable, Metta, Closr, ZooBurst [3]. Вони дають змогу створювати цифровий продукт на основі базових матеріалів програми чи завантажених студентами ілюстративних, аудіо чи відеоматеріалів. У межах цифрового сторітелінгу можна використовувати і соціальні мережі, наприклад, у мережі Facebook є можливість запису, перегляду та трансляції відео широкому загалу.

Отже, метод цифрового сторітелінгу дає змогу формувати соціокультурну, мовленнєву, інформаційну компетентності майбутніх учителів, сприяє розкриттю їхнього творчого потенціалу та формуванню світогляду.

Список використаних джерел:

1. Гич Г. М. Сторітелінг як інноваційна методика формування мовної компетентності учнів ЗНЗ / Г. М. Гич // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. Сухомлинського. Педагогічні науки: збірник наукових праць. – 2015. – Вип. 2. – С. 188-191.
2. Подліняєва О. О. Медійні технології в освіті: створення та використання цифрової розповіді / О. О. Подліняєва // *Фізико-математична освіта: науковий журнал*. – 2017. – Вип. 4 (14). – С. 256-260.
3. Idler S. Popular Methods for Online Storytelling / S.Idler. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.webpagefx.com/blog/webdesign/online-storytelling-methods>.